

XIV. DAZZLAN
KOADERNOA

LEHEN HEZKUNTZA 2015

G E R N I K A - L U M O

XIV. IDAZLAN KOADERNOA

Ipuin zoragarriak

Lehen Hezkuntza
GERNIKA-LUMO
2015

edizioa

Argitaratzailea:

- **Gernika-Lumoko Euskara Zerbitzua eta Hezkuntza Saila.**

Laguntzaileak:

- **Allende Salazar Ikastetxea.**
- **Barrutia Eskualde Ikastetxea.**
- **Mertzedek Ikastetxea.**
- **San Fidel Ikastola.**
- **Seber Altube Ikastola.**

Portadaren egilea:

- **Maddi Mugira Elortza**
(LH 3. mailako ikaslea)

Babesleak:

- **Eusko Jaurlaritzako Kultura Saila** (HPS)
- **Bizkaiko Foru Aldundiko Kultura Saila**
(Euskara Zuzendaritza)

Diseinua eta maketazioa:

- **11barri**

Inprimaketa:

- **Lizaso Grafikak Zornotza**

hitzaurrea

Urruneko intxaurrak hamalau, gerturatu eta lau»: esaera zaharrek usadioetan, denboraren joan-etorrian dauden gertakarien behaketak damaigun jakiturian errotzen dute euren egia. Baina buelta emango bagenio atso-titzari, ez al luke, baita, bete-betean egia esango? Zein da, bada, **Idazlan Koadernoan** errealitatea, oparotasuna baino?

«Urruneko intxaurrak... lau?» esango zukeen norbaitek lehen edizioa erditzean, denboraren poderioz koaderno jaioberriek indarra galduko ote zuten beldurrez. Arnasa sakon hartuta, baina, esan dezakegu urruti heldu garela, eta intxaurrak hamalau ditugula, eder eta osasuntsu, euren XIV. edizioan. Ze lagungarri izan dezakegun metafora!

Zorionak, berriro ere, uzta pozgarri hau posible egin duzuen guztioi. Zorionak, eta eskerrik asko!

Naiara Urberuaga Erkoreka
Kultura, Euskara eta Hezkuntza zinegotzia

IDAZLAN KOADERNOAK 2015

LHkoen IRAKURKETA EKITALDIA

2015eko MARTXOAREN 17-18an
GERNIKA-LUMON •
LIZEO ANTZOKIAN, 11:00etan

IZENA	MAILA	IPUINA	orr.
Iradi Bilbao Baranda	L.H. 1.	«Txakur Berria»	7
Uxue Hormatxea Arrien	L.H. 2.	«Laila zaldikumea»	9
Pello Arrarte Goikoetxea	L.H. 2.	«Jonny eta balea»	10
Almike Argarate Zabala	L.H. 2.	«Arkatx magikoa»	12
Araiz Vallejo de Olejua Arguinzoniz	L.H. 2.	«Henry eta Bob»	14
Ekain Aranaz Izagirre	L.H. 2.	«Ane, urrezko ezkertia»	15
Naia Arrazua Uribe	L.H. 2.	«Afrikako elefante zuria»	16
June Gisasola Gandiaga	L.H. 2.	«Itsaso»	17
Laida Madariaga Fundazuri	L.H. 2.	«Betoberen istorioa»	19
Markel Bergara Apaolaza	L.H. 2.	«Espazioan»	21
Amaia Zubillaga Salces	L.H. 3.	«Dragoi erraldoia»	23
Naiara Gonzalez Perez	L.H. 3.	«Elurrezko panpina»	25
Abodi del Val Erezuma	L.H. 3.	«Lugi hartza»	27
Nora Uriarte Aranguena	L.H. 3.	«Harri magikoa»	xx
Ander Moreno Aurtenetxea	L.H. 4.	«Zirku ikusgarria»	29
Unax Uribe Olasolo eta Iker Lopez	L.H. 4.	«Jon mendizalea»	31
Garazi Fernández Zuloaga	L.H. 4.	«Aneren ametsa»	33
Ekain Albizu Otazua	L.H. 4.	«Bronkaren beldurrez»	35
Iraide Plaza Xxxxx	L.H. 4.	«Lagun minak»	38
Anne Lamikiz Artetxe	L.H. 4.	«Olentzero badator»	40
Gorka Aldana Aldekoa	L.H. 5.	«50 zauri baino gehiago»	44
Beñat Zobarán Diez	L.H. 5.	«Everest»	47
Iraia Aranbarri Musatadi	L.H. 5.	«Filipinaseko uholdea»	50
Iera Larrinaga Vergel	L.H. 5.	«Denboran zehar»	53
Daniel Mendoza Dorado	L.H. 6.	«Martinen abentura»	60
Maule Donoso Bilbao	L.H. 6.	«Domina bat»	62
Alex Barrena Garay	L.H. 6.	«Harrizko hiria»	65
Naroa Sen Musatadi Larruzea	L.H. 6.	«Ametsa ala egia»	68
Oihane Lopez Bilbao	L.H. 6.	«Xokoaren izena»	71
Gorka Arrola Zubiaga	L.H. 6.	«Udarik onena»	75

Iradi Bilbao Baranda

«Eskolan gauza berriak ikastea da
gehien gustatzen zaidana»

«Txakur Berria»

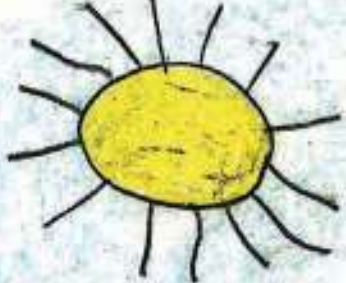
TXAKUR BERRIA

Maitaneren etxe ondoan animalien denda bat zegoen. Maitaneri asko gustatzen zitzaizkion txakurrak, horregatik eskolara joaten zenean txakurrei begira gelditzen zen.

Egun batean, eskolarako bidean Maitanek txakur berri bat ikusi zuen dendan.

Txakur kumea beltza eta zuria zen. Begiak ere beltzak eta distiratsuak zituen. Maitane txakurari begira geratu zen eta nahiz eta oso polita izan, aurpegi tristea zuela nabaritu zuen. Hala ere, txakurrak Maitane ikusi zuenean, pozez buztana mugitu zuen eta handik aurrera lagun handiak egin ziren.

Gau batean, lapur batek dendako txakur guztiak lapurtu zituen. Hurrengo gizean,

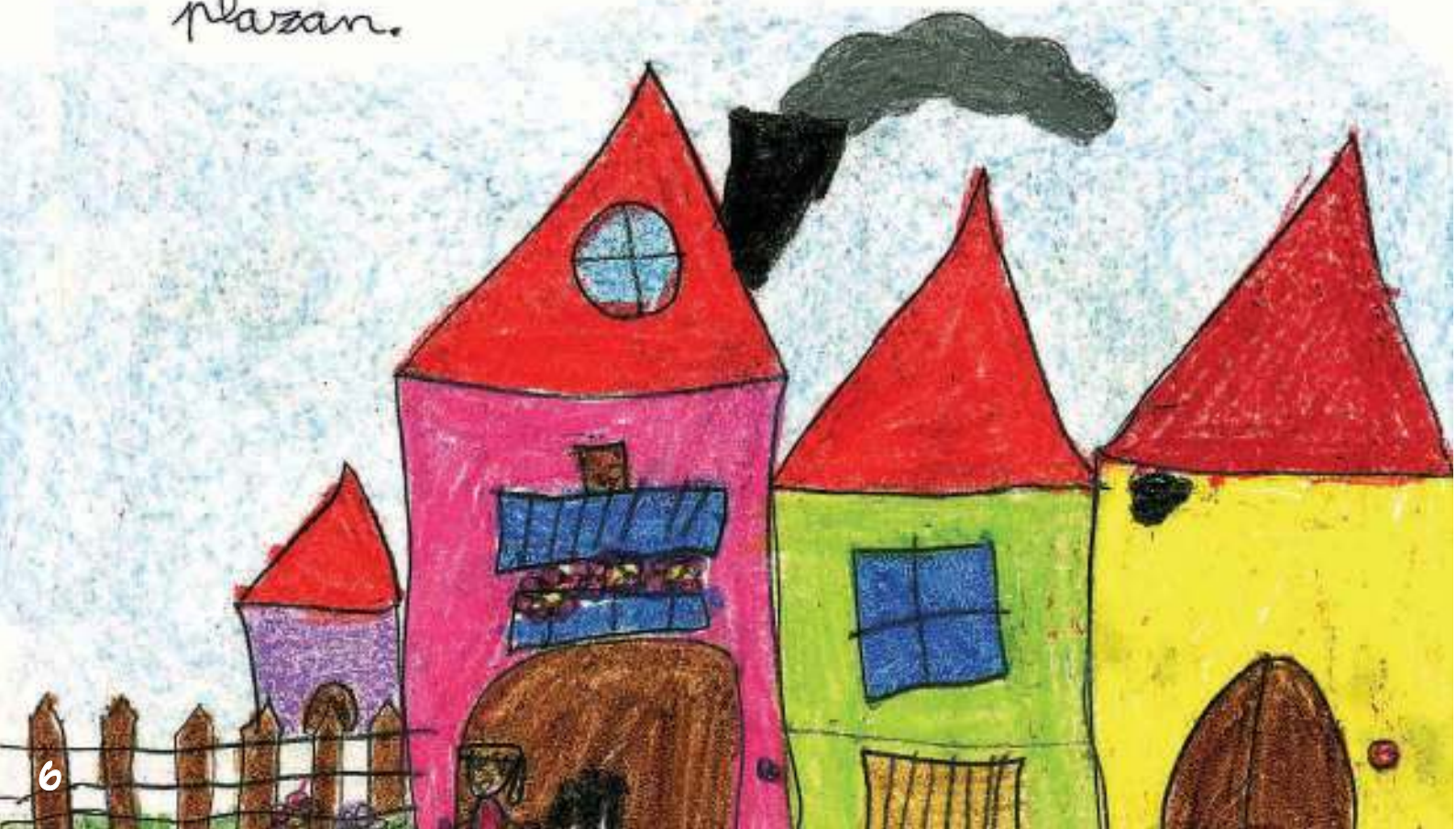
Maitanek gertatu takoaren beiri izan zuenean
oso triste jarri zen.

Bi aste beranduago, lapurra lo zegoela,
txakur kumeak ihes egitea lortu zuen eta
dendarantz abiatu zen. Gaua zenez
ez zuen Maitane ikusi eta dendako atearen
aurrean gelditu zen Maitaneren izain.

Goizean, Maitane eskdarantz zihoala,
txakurra dendako atlean ikusi zuen.

Biak oso pozik jarri ziren eta Maitanek
txakurra etxera eramatea erabaki zuen.

Gainera Beltzi izena jarri zion. Egia izan
ala ez bazar, erosketak egin Gernikako
plazan.

Uxue Hormatxea Arrien

«Niri gehien gustatzen zaidana
zaldiaren gainean ibiltzea da»

«**Laia zaldikumea**»

L A I A Z A L D I K U M E A

Behin batean, Eguzki-Lore izeneko baserri batean, Aitor eta Maria bizi ziren. Aitorrek ikuiluan animalia asko zituen: zaldiak, oiloak, untziak, ahateak, behiak, txerriak... Mariak etzeko lanak egiten zituen.

I gande goiz batean, Aitorrek zarata handia entzun zuen ikuiluan: txakurrak zaunkaka, oilarrak kukurruka, txerriek kurrin-kurrinka, behiek marrumarruka...

- Zer gertatzen da gure ikuiluan? - galdutuzion Aitorrek Mariari.

- Ez dakit; goazen ikustera - erantzun zion Mariak.

Ziztu bizian biak ikuilura abiatu ziren. Heldu zirenean bat-batean animalia guztiak isildu egin ziren. Baina Baranda izeneko behorra ez zen isiltzen eta horregatik konturatu ziren zaldikumea jaiotzeko zegoela.

Aitorrek berak bakarrik ezin zuenez Baranda
behorrari lagundu, albaitariari eta auzokoei laguntza
eskotu zien. Behorra indarka eta indarka hasi
zen eta denen laguntzarekin Laia moxala jarri zen.

Denok ikusi zutenean dena ondo irten
zela, oso pozik jarri ziren eta saltoka hasi
ziren. Jaiozta espatzeko Mariak eta Aitorrek ha-
maiketako ederra prestatu zuten denontzat.

Eta hala bazan edo ez bazan sar dadila
Kalabazan eta irten dadila Busturiko plazan.

Pello Arrarte Goikoetxea

«Handitan paleontologoa izango naiz»

«Jonny eta balea»

JONNY eta balea

Aspaldian, hainbat eta hainbat bale
zuden gure itsasoetan.

Arrantzale asko,
urritara joaten
ziren balearen bila.

Goiz batean, Jonny
izeneko arrantzale bat
urritara jausi zen eta

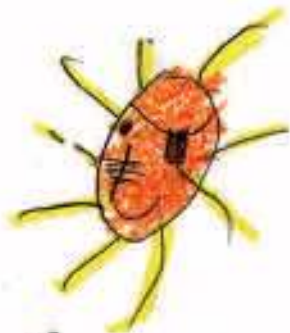
beldurtu egin zen, baleak janjo zuela pentsatu zuelako.

Bapatean, bale bat agertu zen eta kili-kili jozo-
jozoak egiten hasi zitzaion eta alde egin zuen.

Orduan, Jonny, baleak onak zirela konturatu zen.

Harrezkero erabaki bat hartu zuen:

«inon ez balerik ez arrantzatzea»

Almike Argarate Zabala

«Niri bizikletan ibiltzea gustatzen zait eta idaztea»

«**Arkatz magikoa**»

Belkin batean arkatz bat

foruko ole batera

elarriz zen bizilpera

Arkatz handia eta

magikoa zen eta

ume bartzuk

nahi zuten idatzi.

Ezin zuten bainas

umeak txikiak

Ziren eta arkatza hartzea.

Orduan umeek zorraztu egin

zuten punta txikia baitzuten. Orduan, arkatzak

magia egin zuen umeak apurtxabot handiago

bihuratu zituen. Egun horietatik aurrera, umeak

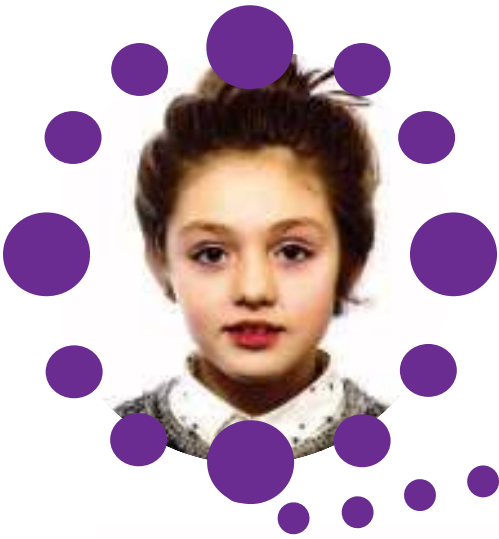
marratzkiloi hilakatu ziren, ipuin asko idatzi

zituzten. Foruko marratzkiloi taldea deitzen da.

Hala bazen edo ez bazen zardala
foruko partean»

Arkatz magikoa

Araiz Vallejo de Olejua Arguinzoniz

«Niri gehien gustatzen zaidana
oporretan urrun-urrun joatea da»

«Henry eta Bob»

HENRY ETA BOB

Henry piratak irabazteak daramatza
Dalmandiako Uhartean altxararen bila. Bitartean,
Bob Kapitaina ere altxar beraren bila ari da
inguru horretan.

Elkarrekin topa egiten dutenean, estabaida
baniak dituzte.

-Nirua da altxarra!- dio Henry Kapitainak.

-Bai zero! Altxar hori nik aurkituko
dut- erantzuten- dio Bobek.

Luzeraren debeketa altxar hori bilatzen baina
ez dute aurkitzen. Egun batean, Henryri Boben
laguna iraztea bururatu zitzaion. Orduan
elkartu eta bien laguntzaraz altxarrik aurkitu zuten.

Lagun bat edozein altxar baina garrantzitsuen
zela ohartu ziren.

Ekain Aranaz Izagirre

«Gehien gustatzen zaidan kirola futbola da eta lagunekin jolastea atsegin dut»

«Ane, urrezko ezkertia»

ANE, URREZKO EZKERTIA

Belhin batean Ane izeneko neska bat Bilbora joan zen bizitzera. Sokibaloa ongi gustatzen zitzaion.

Egun batean parkera joan zen eta mutiker bat ikusi

Zuen futbolera jolasten.

Anek gentratu zuen futbola oso dibertigarria zela.

Futbola ikastea erabaki zuen. Horregatik esan zion bere aitari ea abal bazuen futbol taldean apuntatu.

Hurrengo egunean parkera joan zenean bere lagunak ikusi zituen eta esan zuen futbol taldean apuntatuta zegoela.

Anek goitidu bat maki zuen eta bolia eskuekin hartzen hasi zen golak sartu arte. Bere lagunak futbolaren arauak irakurtzi zizkioten eta Anek ulertu egin zituen. Handik aurrera 3 gol sartu zituen Anek eta "urrezko ezkertia" deitu zioten.

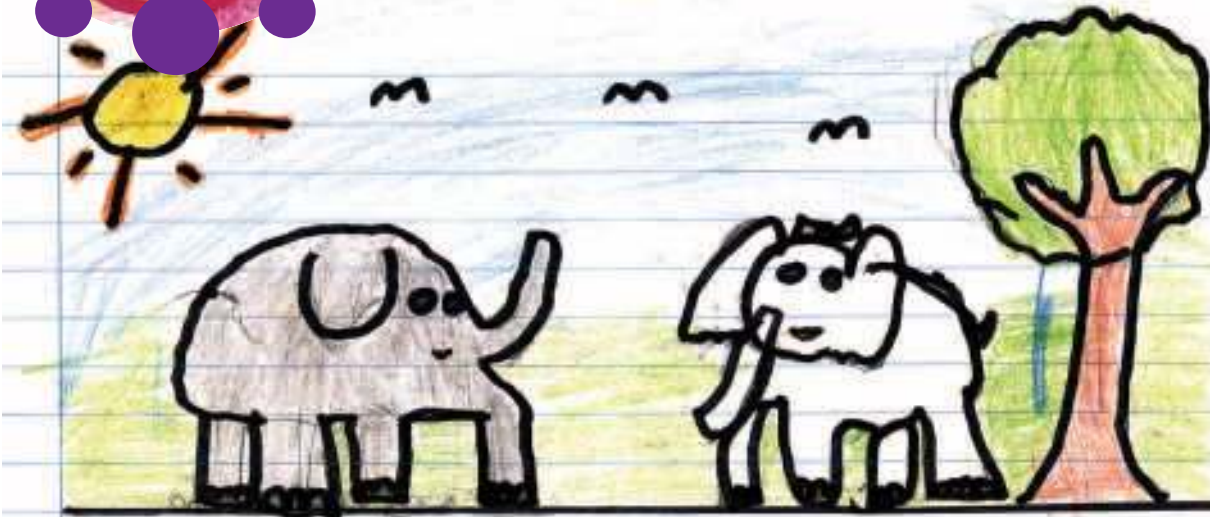

Naia Arrazua Uribe

"Lagunekaz egotea gustatzen jat"

«Afrikako elefante zuria»

AFRIKAKO ELEFANTE ZURIA

Behin batean Afrikako elefante bat jaio zen. Beren amak ikusi zuen zuri = zuria zela eta orduan Arzi ipine zion izena. Arzi oso elefante polita eta desberdina zen. Beren lagun zurziak gisak ziren.

Goiz batean, kamioi handi bat etorri zen eta Arzi eraman zuten. Arziren ama kamioiaren atetik korrika joan zen kamioia gelditu arte, Zurki baten aurrian zuden. Gizon handi Arzi baruan sartu zuten.

Arziren amak lehio batetik ikusi zuen arzi triste-triste. Zerbait egin behar zuen!

Orduan, berri berru gainean tximino bat jaio zen, berri lasuntzako prest.

Gaua heldu zenean tximinoak Arziren karia ziki eta beren amarekin alora eraman zuen.

Honela Arzi eta beren ama etxera bueltatu ziren. Gero Arziren amak buruina pake eta Arzi margatu zuen, honela elefante txikia beren lagunen modukoa bihurtu zuen.

Gizon handi ez zuten Arzi zuria aurkitu.

June Gisasola Gandiaga

«Ategin dut lagunekin jolastea»

«Itsaso»

Itsaso

Behin batean, bazegoen nekato bat Itsaso uzendkoa.

Itsaso oso ederra zen, baina arazo bat zekukan, bera mendian bizi zen. Horregatik eskolara joateko asko ibili behar zuen eta normalean eskolara berandu iristen zen beti. Egun batean, eskolara zihuala etxo batekin topo egin zuen. Itsaso, berehala, konturatu zen etsoak jan nahi zuela. Korrika egin ondoren eskolara inoiz baino arinago heldu zen. Lagunei gertatutako kontatu zion. Hauet ez zion sinestu, gezurra zela pentsatu zuten.

Hurrengo egunean eskolako kideek Itsasoren etxeraino txango bat egiten zutenean etsoa agertu zen berriro. Bapatean ahots batzuk entzun zituzten, Itsaso zen ahuka:

- Etxea datorrela - ...!!!! Beste egun batean eskolara

iristen, kideek Itsasori eguste bat eman zuten. Eskolaren ondoan etxe bat egiten hasi ziren Itsasorentzako. Itsaso porzaren porzez laguneri etxea amaitzen lagundu zion. Handik aurrera, nequan, Itsaso eskolaren ondoan bizi zen. Baina ulako oherretan lagunekin mendiko etxera joaten zen.

Laida Madariaga Fundazuri

"Nire lehengusina eta lagunekin jolastea gustatzen zait"

«Betoberen istorioa»

BETOBAREN ISTORIA

Bazen behin Txakur maitagarri bat. Betoben zuen izena
Handia, polita eta maitagarria zen.

Bere lagunak oso jatorria zela esaten zioten eta bera jabea, Anek, aska
maitatu zuen. Egun batean mutil bat joan zen bere etxera eta
txakurra eraman nahi zuen. Anek ez zuen nahi eta Anearen gurasoek
bai. Anek mutilari aurre egin zion Betoben ez eramatea. Orduan

Txakurra eraman lagunak agertu ziren eta mutila ikaraluta
joan zen. Anearen gurasoak haserretu egin ziren berarekin
ez zutela nahi Betoben berarekin bizi izatea. Orduan
Anek pentsatu zuen Betoben aitite eta amamaren etxera
eramatea.

Bere gurasoek ados egon ziren Anearen proposamenarekin
eta txakurra aitite eta amamaren etxera joan zen bizi zera.

Ane egunero joaten zen bisita egitera eta Betoben oso pozik
jartzen zen. Bere lagunak ere egunero joaten ziren berarekin
jolastera eta amamak beti ematen zion goro kiren bat
joteko.

Aititek eta amamak asko maite dituzte animaliak eta horregaitik
oso ondo zaintzen zuten txakurra.

Hortik aurrera Betaben zaurientzi bizi izan zen beti eta Ane
ere bai, bazez kilaka bere txakur maizagoa oso pozik
bizi izango zela bere etxe berrian.

Markel Bergara Apaolaza

«Gehien gustatzen zaidana lagunekin egotea da»

«Espazioan»

Espazioan

Azken aratsaldan neure gelan nengoen neure kotoi,
 hegarkin eta kotoiekim jolasen. Nire kotoia unibertso
 guztiak indartsuena eta politena zen. Halako bakan konturatu
 nintzen neure gaitzen nuela kotoia. Izanen arkan men-
 bilien kotoiekim planeta batetik bestera ibili nintzen.
 Egurkiak oso hurbil nengoenen ateko aldean burru-
 ba zalaparta entzen zen. Leihora begiratu nuen eta pla-
 meta urrun batetik paterika bat ikusi nuen. Beraien omi-
 ra eraman ninduten. Beraien planetara eraman ninduten
 eta hiet egiten hasi ziren. Ez nien ezer ulertzen eta kar-
 txelara sartu ninduten. Hirurogei egun egon nintzen kotoiekim.
 Lau bidet eskatu nien atateko, bostgarrenean tratua
 egon genuen:

- kotoiekim emango zaituet zuek etera eramaten bananuse,
- ongi? - Eta etera eramam ninduten afitzeko.

Amaia Zubillaga Salces

“Nire ahizparekin jolastea gustatzen zait”

«Dragoi Erraldoia»

DRAGOI ERRALDOIA

Bazen behin, dragoi erraldoi, hegalaria eta jatun bat, Peru deitzen zena. Bi metroko hegok zituen. Afrikam hizi zen.

Peru beti kezatzan zen Afrikam egiten zuen berraz. Baina Asiatik migratzen zuten txoriek beti kezatzan ziren bertako hotzaz. Honegatik Peru, Asiara joan zen Afrikako berraz handiari eta belar sikuarri ihes egiteko.

Asiako mendia baten tontorreraino iritsi zen. Bertan zegoen landare berria bat jan zuen, 5.000 metrotik gora bakarrik irizten zana eta apurka-apurka txikitzen joan zen. Baina, baina, ze demontre da hau? Perretxiko baten tamaina daukat!

Egun batean, Peru belar fresko-freskoa jaten ari zen eta halako batean...
gluuuuuu!

Igel batek irentsi zuen gure Peru Kaitxada! Orduan, gure dragoitxoak haserretu egin zen. Baina sakela erre zion bere ahoko suarekin eta ihes egin zuen hegaz. Asia gurtetik ibili zen hara eta hona, landareren bat aurkitzeko bere tamaina erraldoira itzultzeko. Baina mekatuta zegoen eta gose zen. Horregatik, porke batean gelditu zen. Petisura ikusi zuen lurlean batata. Den-dena jan eta bat-batean, gorputz guztian kili-kiliak sentitzen hasi zen.

- K K K K oooooomttttxxxxx, uuuuuooooooyy! Bere betika tamaina erraldoira bueltatu zen. Oro porik jarri zen. Baina Asia oro arriskutsua zela pentsatu zuen eta A frikara itzuli zen, belarra sikua izan arren.

H ala bazan edo ez bazan, jean parrandan eta etorri bueltan.

Naiara Gonzalez Perez

"Niri gehien gustatzen zaidana zelai-errera
eta saski baloira jolastea da"

«Elurrezko panpina»

ELURREZKO PANPINA

Egun batean herri txikitxo batean hiru lagun bizi ziren
Leire, Aitor eta Jone izenekok. Negua zen eta gauetan elurra
egin zuten.

Bihararrunean Leire, Aitor eta Jone kalera irten ziren eta
elurrezko panpina bat buganda eta gurti begira zaukaten
irribarretsu.

- Bai panpina polita! Nori egin ote du? - galdetu zuten Aitorrek.
- Hotz izango da, txanoa utziho diot! esan zuten Jonek hanka-
puntetan zutitu eta txanoa ipiniriz.
- Baina eskularruak behar ditut!
- Ni ez dut eskularrurik baina txikle bat bai - esan zuten Leirek,
eta ahoan sartu zion.
- Hirurak begira gelditu ziren, murti kartzen noiz hasiko zen zain.
- Baina panpina ez zen mugitu.
- Ez naio gustatzen! - esan zuten Jonek.

† Iuntzen hasi zen eta Aitorrek esan zuen:
 -Iuntzen ari da goazen etxera bihar etorriko gara.
 Bi haromunean leku berera itzuli ziren, parrupina urtuta zegoen
 eta lurrean haxe idatzita aurkitu zuten paper batean "Mila esker
 txikie eta txanoagaitik, gauetan epel-epel egin naitz horregaitik urtu
 egin naitz. Datoren neguan itzuliiko naitz!"
 Handik aurrera urtero urtero itxaroten dute negua naitz helduko
 haien laguna berriz ikusteko.

Abodi del Val Erezuma

"Sukaldatzea asko gustatzen zait"

«Lugi hartza»

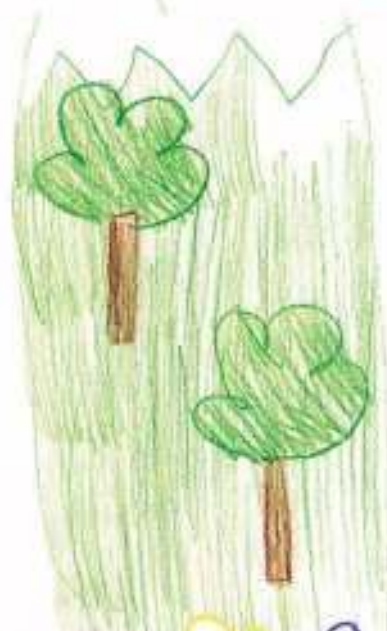
Lugi Hartza

Neguko egun batean bazeu Lugi izeneko hartza bat. Lugiak ile asko zekuan eta begi urdinak. Zooko batean bizi zen. Zookoan denda bat zekuan eta pertsona pila bat joaten zireu bisitatzeva. Zookoan animalia asko zekuden. Lugi bakarrak sentitzeu zekien zekualako lagunik. Batean hegaztin bat ikusi zekien eta urduitzeu hasi zen. Hegaztina beregana hurbiltzeku hasi zen utxa handi baterain eta utxa handia Lugiarengana batera zekien. Orduan, Lugi harvapatu zuten. Amezketara joateko ura zekien. (Airekatu egim zen hegaztina). Han hartza asko ikusi zituen. Eta lotsareu-lotsareu kobazulo

batera joan zen. Eguna joan eguna etorri, hartz
asuo hurbildu zitzaizkion eta kanpora botu zuten.
Kanpoan beste kobazulo bat topatazen hasi zen eta as-
keucan kobazulo bat topatu zuen. Kobazulo barruan
harte txiki bat zuzi zuen eta, jolastu eta jolastu, lagu-
narekin egiten ziren. Hartza Popi deitzen zen. Popi bere la-
gunarekin deitu ziren eta bere amari ere.
Eta handik aurrera basoko guztian lagun egiten
ziren.

Nora Uriarte Aranguena

"Ipuinak irakurtzea, lagunekin jolastea, eskulanak egitea eta hondartzara joatea dira nire zaletasunak"

«Harri magikoa»

HARRI MAGIKOA

Baser berri umet bat Ana deitzen zera.

Anak oso ondo murrastin zuen eta egun batian murrastin zigoerian harri bat bota zioten karrotik eta hau eran zuen:

- Harri magikoa!

- Nire amari erango diat!

Amaren gara joan zen erater:

- Ama, ama!

- Harri magiko bat topatu dut!

- Eta zer magia egiten du?

- Ez dakit.

- Baina probatuko dut.

Sukaldera joan zen eta gero agindu zion
harrinari:

- Harri magikoa, prestatu janaria!

Eta ez zuen janaria egiten. Berrinero agindu
zion eta ez ez! Hurrengo goizean joan zin
andereinoarengana eta esan zion.

- Anderlino, gausa oso interresgarria daukat erakusteko!

- Azken saioan erakutsiko diguzu, bale?

Azken saioa heldu zen eta harriria erakutsi zuen:

- Begira, harri magiko bat!

Esan zuen, eta orduan bere lagun guztiak hasi
ziren barnerka.

- Kar, kar, kar!

Ostean etxera joan zen. Eta esan, esan eta arararen-
esane harrinari magia egiteko, orkestra kasu egin zion.

Handik gutxira harririk janaria prestatu zuen,
etxea garbitu, logelak tuktundu, Araxi jantzi

polib bat josi zion... Orduan Ana oso pozik

joan zen. Eta hau hala berran eta ez berran

sax dadila Kalabazan eta atera dadila Arriatzenko plazan.

Kora

Ander Moreno Aurtenetxea

"Igeri egitea eta lagunekin jolastea gustatzen zait"

«Zirku ikusgarria»

Zirku ikusgarria

Bazter lehian, desagertzeke zorian zegoen zirku bat, Gerrika-Lumoko zirkua zen. Gero eta jende gutxiago zihoran itus-kizumaz gertatzen.

Zirkua polit-polita eta horriagarria zen. Bertako langileak, pailazak, trapezistak, magoak... familia bat osatzen zuten. Guztira 20 pertsona ziren "roulet" eta kanabanatan birri zirenak. Ez zuten diru askorik, baina elkarrekin ondo konpontzen ziren eta zoriontsuak ziren.

Egun batean, oporretan zegoen Italia zirkuko zuzendaria, enteratu egun zen desagertzeke zorian zegoela. Larunbat arretaldean, 17:00-etako etitaldira joan zen bere familiarekin. Pila bat gustatu zitzaionez, Gerrika-Lumoko zuzendariazengara hurbildu eta zera esan zion Frantzesetik:

- Kaino! Proposamen bat egitea gustatuko litzaizate.
- Bai. Entzuteke prest nago! Egan, egan! - erantzun zion Patriciek.
- Bero, proposamen batzuk hobeto eranda:

Bat, zirkua erostea; bi, bazkideak izatea eta hiru, Italiara etortzea.

- Besteetun hitz egungo dut eta erantzuna behar bertan izan-
go duzu - erantzun zion irribarretsu.

Iluntzean, batzarbu eta luzaro hitz egin ondoren, barakideak
izatea erabaki zuten.

- Zer albiste daukarzu? - galdetu zion Frantzisek.

- Albiste onak, barakideak izatea erabaki dugu eta!

Bostetara eman eta elkar berantatu zuten. Horrela gerrikarrek
Italiana joatea erabaki zuten.

Berehala, prestakuntzak hasi ziren eta lau egun barru Italia-
rantz abiatu ziren. Abesten, barretza, kontu kontari... zihoa-
zen, baina, zoriturarez bidai horretan, gairatzerianen bat egiteko
maltratu batzuk zeuden. Bat-batean, itxasaren gainean zeudenean,
gerrikari pailarzo bi hortu, atea zabandu eta plautu! uretara botu zit-
uzten. Hura bai zela istambila hura!

Pailarzoak pertsonai garrantzitsuak izateaz gain, aurkezle paragrafoak
ziren eta plari bat asmatu behar zuten berresturatzeko. Maltratuak
despistatuta egon ziren momentuan, 180 kg-ko tiegre dematzailea, haien
gainera botu zen. Aplastatuta geratu zirenez, soto sende batekin eserleku
batera botu zituzten. Italiako aireportura heldu zirenean, polizia jor-
tunari zieten. Berehala, itxasoko soroletan pailarzo biak aurki-
tzen hasi ziren.

Pato eta Piku pailarzoak uharte batera heldu ziren. Bertan, altrosoma

Labesten zuen pirata estraluntarra hiru zen. Hirurat lagun egun ziren eta gertatutako kontatzenak, laguntzea erabaki zuen.

- Boterea emango dizuet idunek beneri baten truke - esan zuen piratak.

- Non lortu dezategu idunek? - galdetu zuen Pituk.

- Non izango da! - Italiako museoa!

- Ondo da, zein da botere hori? - galdetu zuen Pakot.

Bat-batean, txerriak berak hegaz hazi ziren. Zirkua heldu zirenean, guztiek poz-pozik zuden dena prest zegoela egun handirats.

- Kainak lagunt, oragi etorri gure zirkua! - esan zuen zuzendariek.

Pailazoen etentzetan, publikoa larrez lehentzen zegoenean, hegaz dantatzen hasi ziren. Publikoa oho-zabalik geratu zen. Hura bai zek ikustea!

Mundu guztiari zabaldu zen notizia eta Gernikako zirkua ospetsua egun zen. Ospea errezik dirutza ere, lortu zuen eta. Horrela, mundu guztiatik zehar bidaiatu zuen iturrisunak egiten.

Unax Uribe Olasolo
eta Iker Lopez

"Euskaraz jolastea eta margoztea gustoko dugu"

«Jon mendizalea»

JON MENDIZALEA

Egin batzuen/Jan
 izenak mitelbat atetik
 atatur edn eta bere
 atari mendira eramotza
 utatu zion. Eta
 bere atak eron
 zion: - Bala, maki duran
 meduon, balva betika
 meduon nire albom!
 - bala, eron zion Janek.

mendira bide artu zuten et an ibili ziren toka-
 toka bide erdian bi txatur agertu ziren arte
 balva zuzter, kasinok bion nol zuten eta
 ibiltzen jarraitu zuten. Bat baton, Janek
 zuzter baton utxentza bat ibili zuten eta

berl altat erom zhen:

-Aita! Aita! berira, utentra hat! zuhaltsem

- erom zhen jenek -.

gere utentra berl
etxera zomzen eta

jenek zaldetu zhen:-

-Aita saltasa?

eta altat eromtsun zhen:

-Et

-Ez? bank.

utentsem dut berete.

gere hararanta zom

zhen, gere eta hararabak

eta gharo eta gharo...

Bare erdian jenek etxe hat eta kampean txakurak

kurak ziturak eta zomten kate zen

Uau! Uau! Uau.

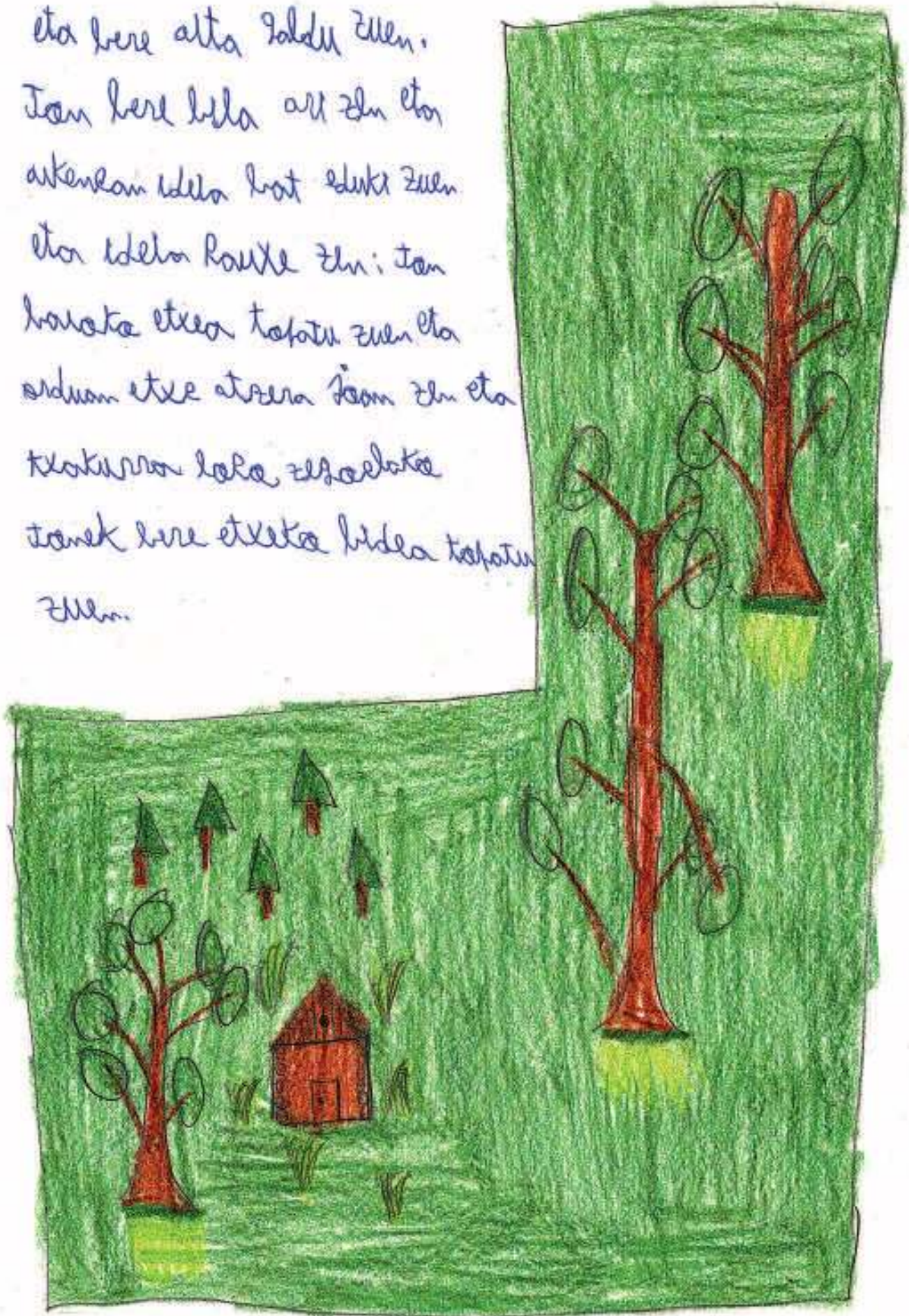
jenek eta beretik berira zomten zuten.

gere hararake kume hat kure zuten.

Jen hararake berira geratu zen

eta here alta Jaldin Ellen.
Tom here hila all elm eton
atkenan idela kot eluki Ellen
eta idela koukka Elm; Tom
houkka eteen kofatu Ellen eta
piduan etse atsera Tom Elm eta
kookunna loka zisaelake
tomk here etelake hida kofatu
Ellen.

Garazi Fernández Zuloaga

“Musika gustatzen jat”

«Aneren ametsa»

Aneren ametsa

Udaberriko egun sargori batean, arratsaldeko
azken orduan, inguruneko klase tokiaren
Aneri. Mantenuzaila, dieta osasungarria, karbohidratoak,
bitaminak, mineralak... Uf azer nolako logurea!
Bitaminen eta mineralen ostean Ane lo geratu zen.

“Asante sana, squash banana, we we nugu mi mi
apana...” “Musika entzuten esnatu zen Ane. Gelaren
erdian Ane belartuta zegoen. “Asante sana, squash
banana...” “Aneri ezin izan zuen gehiago belarri-
rekin eta gelas-gela joan zen. Gelak utzi zuen,
gera eta altuago entzuten zen. Ematen zuen jantok-
litik zetorrela. Ane jantokira hurbildu zen, atea
kontu handiz ireki eta, katu bat aurkitu zuen.
Aneri begira geratu zen, beltz-beltsa zen eta
begi berdeak zituen. Katuak es zuen begirada
Aneren aurpegitik kontzen. Berriz entzun zuen

abestia "Asante sana, squash banana... ♪"
 Eta katuak salto egin eta lehiotik irten zen.
 Anek, sukabeleko magdalena gutiak amaitu
 zituenean ur apur bat eman eta gero berriro
 entzun zuen. "Asante sana, squash, banana... ♪"

Ordenagailu gelara joan zen, bertan hontz
 bat aurkitu zuen eta hau esan zion: "Ordenagailuan,
 ordenagailuan!!" eta ikastola hartan mamu bat zegoela
 irakurri zuen You Tube. "San Fideleko mamua"
 Orain dela urte asko mamu bat zegoen...
 Anek berriro entzun zuen abestia. "Asante sana... ♪"
 Musika gelan begiratzerakoan hain altu entzuten
 zen...

Ane, esnatu egin zen. Dena amets bat zen!
 Inguruneke elikagaien piramideak ikusten eta
 Errege khotaren istorioa ikusten ari zela lo
 geratu zen bere ohean. Horregatik esaten dugu,
 ez direla egin behar bi gossa alai berean.

Hala bazan eoz ez bazan sar dadila kalabazan
 eta atera dadila San Fideleko plazan.

Ekain Albizu Otazua

"Futbola eta esku-pilota oso gustuko ditut.
Baina batez ere lagunekin jolastea"

«Bronkaren beldurrez»

BRONKAREN BELDURREZ

Bazen behin herri txiki batean urte talde bat. Urte talde horretan lau lagun dira...

Jon; beltzarana, 12 urtekoa, bihurria eta indartsua.

Oier; altua, bizkorra, 10 urtekoa eta ausarta.

Unai; 11 urtekoa, futbolzalea eta igeriketan oso ona.

Oinatz; txikia, 9 urtekoa, alai, kirolzalea eta buruargia.

Ua heldu da eta oporrak hartu dituzte. Orain egunak luzeak eta beroak dira, oso beroak. Hori dela eta, ideia bat bururatu zaie gure lagunei. Izan ere, Oinatz bururatu zaio ideia hau; herrian duten errektora eguna pasatzera joatea. Poz-pozik hartu dute ideia eta intseira prestatzen hasi dira: zelan joan, zer eraman, noiz joan... Azkenean, hurrengo eguneko goizeko 10:00etan joateko geratu dira.

Hurrengo eguna heldu da eta Oinatz oso pozik dago. Halako batean amak esan dio:

-Zu, Oinatz erosketak egitera joan behar dut eta arreba zaindu behar duzu!

Orduan, Oinatzek pentatzen du:

- Joe, nik lagunekin joan nahi dut eta orain nire 5 urteko arreba txikia zaindu behar dut.

Errekara joan dira eta Jon, Oier eta Unai errekan daude jolasten poz-positik. Bitartean Oinatz bere arreba txikiarekin dago, bere lagunek zer egiten duten ikusten. Handik denbora batera Oinatz aspertuta dago eta bere arreba den Juneri esan dio:

- June egon hemen geldi-geldi, ni nire lagunekin jolasten naiz. Lasai egon, laster itzuliko naiz eta!

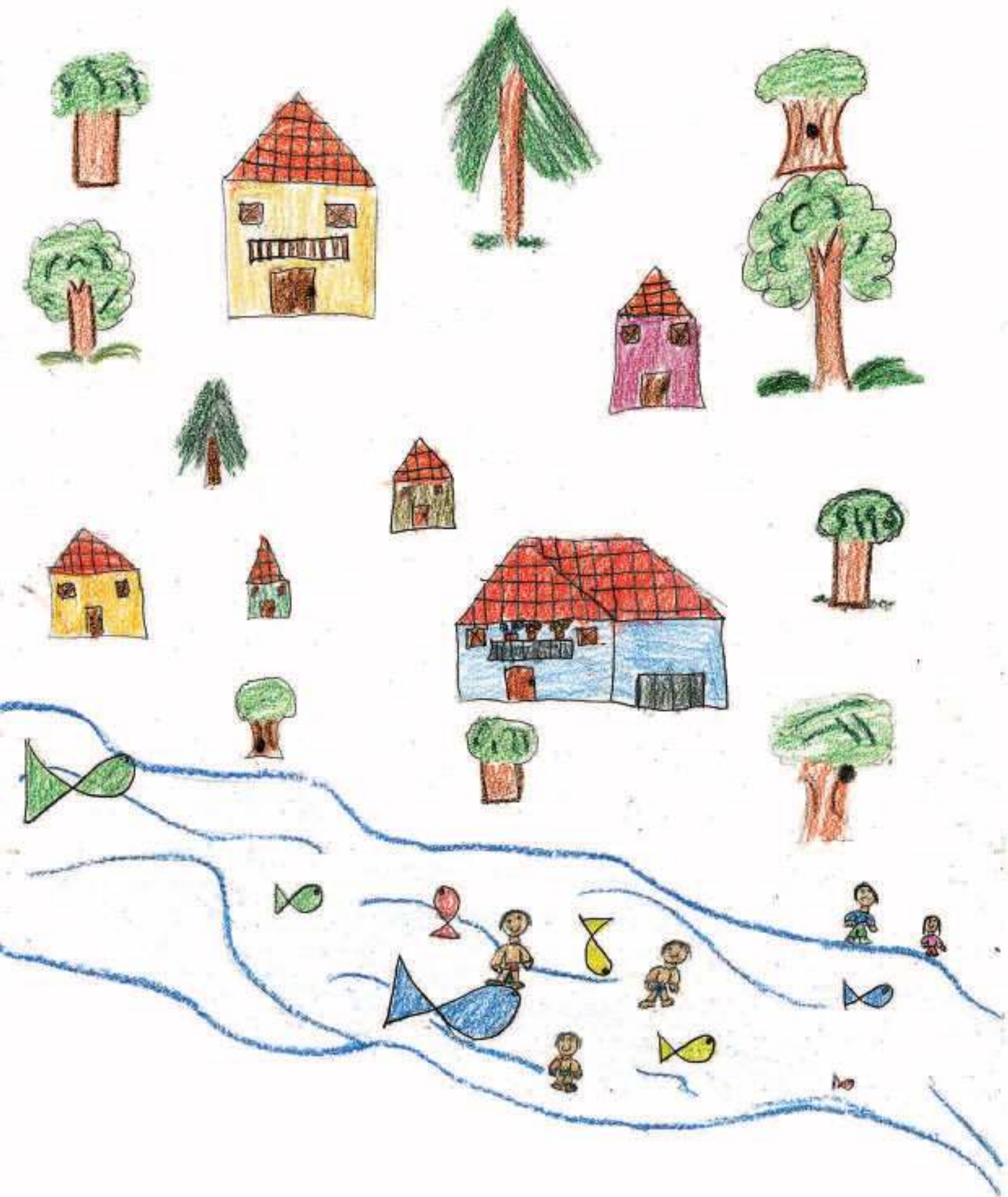
Oinatz lagunekin joan da jolasten. Arreba txikia 5 minututan geldi egon da, baina 10 minutu pasatu eta gero, gurrasiak entzun dituzte lau lagunek. Atzera begiratu eta June uretan dago, korronteak presarantz darama! Oier eta Unai uretara salto egin duten bitartean, Jon eta Oinatz zehaitzetako adar batuekin June salbatzen saiatu dira. Junek, Jonek zeukan adarrari heldu eta uretatik ateratzea lortu du.

June pixka bat lasaitu denean, Oinatz eta Junen etxera joan dira. Oinatz ere negarrez hasi da, amareu bronkaren beldurrez! Etxera heldu direnean Oinatzek dena kontatu du. Baina amak ez dio bronkarik beta bakarrik hau esan dio:

-Errekan egon zarete eta ez ditzazue arraintzenik elkarri?

Orduan Oinatz lasaitu egin da eta kontaratu da zenbat maite duen bere amak.

Egia ala gezurra, ez izan beldurra!!!

Iraide Plaza Xxxxxxxx

"Lagunekin jolastea dut gustuko"

«Lagun minak»

LAGUN MINAK

Oraín dela urte asko iaurde bat eta marrazo bat Bermeoko portuan bizi ziren eta lagun minak ziren. Marrazoa Klara deitzen zen, handia zen eta larrazala urdin-iltza zuen. Nahiz eta jendekari beldura eman, adiskideak eta bihotz onakoa zen. Berak zuten lagun mina, iaurdea, oso desberdina zen, txikia, larrazal urdin argi eta polita zen. Begiak biribilak eta distiratsuek zituen eta oso ora eta lasaia zen. Bita zuen isera.

Oso pozik bizi ziren Bermeoko urtean Klara eta Bita baina egun batean aquarium bat erakita zuten itsasoaren eritasan, eta arrantsakel gure Klara eta Bita harrapatu eta han sartu zituzten.

Hasiaren marrazoa eta iaurdea oso triste zuden eta zuteleko eta beste lagunik eta leku nahikorik igeri esiteko.

Berria, igerian zihorazela haiekin begien aurrean arnain txikiak bat topatu zuten eta berarekin hieketan hasi ziren:

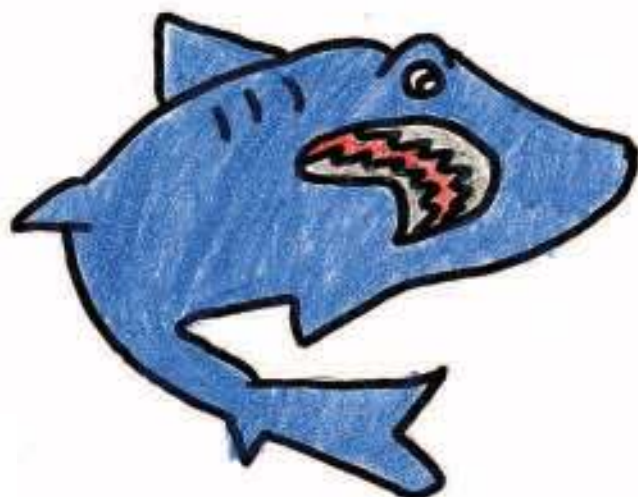
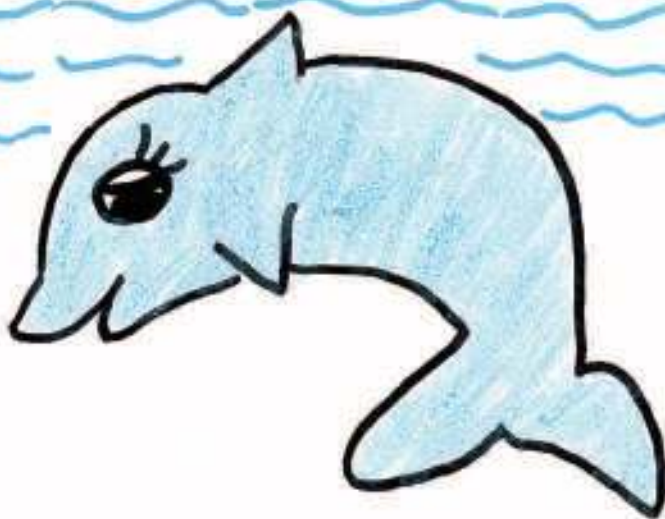
- Hemen aquariumean ihes egiteko aukera bat dago -
esan zuen arrainak.

- Aquariumaren ertzean kristal handi bat dago eta beste
aldean berri, itsasoa. Nik ez daukat indarrik eta ezin
dut apurtu - jarraitu zuen arrainak.

Klarak eta Bitak lagun berri bat zekaten orain, Laura
arraina, eta hiruren artean plan bat pentsatu zuten ihes
egiteko.

Marrakoa indar handia zuenez kristala apurtu zuen.
Ordutik aurrera, aukera zuten itsasora irteleko nahi
zuten bakoitzak, baina hori gelditu ziren beraien lagunekin,
asko egin baitzituzten. Orain asko zirenez, noizean behin
hirurak batera irteko ziren itsasora.

AQUARIUMA

Anne Lamikiz Artetxe

"Kirol guztien artean igeriketa da niretzat gustukoena"

«Olentzero badator»**Olentzero badator**

Bagen behin herriaren kanpoaldean bizi zen familia bat. Ama oso gaitortu zegoen, aita batek lanean eta Txomin izeneko umeak amaren etxeko lana egunero egin behar zuen. Hori dela eta, Gabonak heldu zirenean ez zuen astirik izan Olentzerari gutuna idazteko.

Egun batean eskolan ume guztiak ezan zioten Olentzerok ez ziola oparirik ekarriko ez ziolako gutunirik bidali. Abenduaren 24ko gauetan Olentzerok oparirik kanpatzen zegoanean, opari guztien pisaren oraginoz astoari hanka bat apurto zitzaion; bere gabezan jaramatzen opari guztiak lurrera erortzen. Olentzero, orduan, zen egin ez zekiela oso triste zenean partekatuz ez zuela astirik izango ume guztiak oparirik garaitu iristeko:

Aratsalde hartan Txomin mendira joan zen Olentzerari gutuna emateko asmoz; egin zuelako leku hartan oparirik ez zuela jasoko behin eta

berino nentotuz. Halako batean, mendisaren jekala,
Oleñero bere astorekin aurkitu zuen. Astoak
kanika bat aurkitu zuten jekala hartu zenean, baita opari
guztiak lurrean botata gendak ere.

Trominek zugaririk ez zuela hartu zuen Oleñero bertan
ikustean. Segidan Oleñerok galdetu zion zion Trominek
jergaitik jergoen bertan eta berak erantzun zion berari,
berarengana joan zela gutuna jurgenean emateko,
oso berandu baizen korreo postakari bidaltzeko. Ezinazkan
suentatu jergaien arinago idaztea bere ama gaitzek
jergoak eta homexogaitik berak zion behar zuen
etxeko lana.

Trominek jera erabaki zuen opari guztiak lurrean
botata ikusi zituenean: Oleñerok opariak etxetik
barratzen laguntzea berak bakarrik egin zuelako
lan bere egin. Orduan zistu bizian herenontz abiatu
zuen Tromin herriko beste ume guztiak laguntza etxetik.
Handik lasterora han agertu ziren ume guztiak pozaren.
noiz Oleñeroren ondoan.

Oleñerok etxetik ume bakartzar bere oparia berandu zion.

Trominek ez zuen justakerik nahi: ama osatzea
baita. Baina, gaitzaren, Oleñerok zion izan zuen nahi
bere bete. Tromin zela aribel zani ren.

Gau hoi berezia eta magiko izaten denoz, minari kanizari
bat gortatu zen. Hurrango goizean Txomin eta aita
ohetiki jaiki gurean; ama roz rozik ikusi zuten,
mibarne polita aurpegian zuela ez beste egunetan
bozala. Ama sendatuta zegoan! Hauze zen Gaborotako
opariak onera Txominontzat!

Eta Haiek ordo bizi izan bagirenere, gu ere ordo bizi
gaitozon.

AMAIERA

Gorka Aldana Aldekoa

"Lasterketetan parte hartzea eta ipuinak idaztea gustuko dut"

«Berrogeita hamar zauri baino gehiago»

"Berrogeita hamar zauri baino gehiago"

Ni Zur maiz, Basterretxea familiako txalun maizoa.
Borde Collie arrazaltoa. Ardiak zaintzen ditut nire
baserrian. Heren arlo maite maite eta nire etxekoall
ere. Hau nire bigarren etxea da, beharrezkoak ere ditut
orotrapen orak gordetzen eta oso porik sentitzen maiz
bigarren aukera izan dudalako. Orain kontatuko dizuet
gertatu zena:

Taio berria mintzanean animalia denda batera eramane
minduten. Egun batean, familia bat sartu zen. Uaida
gustiatutik pasatu ziren, bertan geunderoi utritakuz, bater
ere urteak. Honelako gaurak entzuten ziren:

- Er, hau ez, honel begiak, lan handiak ditu.
- Hau ere ez, ez zait holora gustatzen.
- Honel ika luegia du...

Hainbat denbora egun ziren, dendako txoko guztia
astertzen, ni aurretik minduterante. Nire Uaidako
basterrean ezarita mengoen, nire begi gaitelkin, hau

entzun muenam:

-Hau biltaina da! Eraman derallegu?

Posill jarri mintzen etxe berri bat mudallo, eta hasieran,
lehenengollo bi urteak, biltainak isan ziren etxe
hasten; umetxin jolatu, familiarren oporetan joan...
etab. baina gero... gaurak aldatzen hasi ziren, nitae
ahartu ziren! Ze euten mirekin jolatu nahi, ez zidaten lalera
ateraten, eta... mealli, ni arreta deitu nahian zaurka
hasten mintzen. Horrel ondorio larriak elarri zieldan.
Kalambreak ematen zieldan iduneloa jarri zidaten eta
edorein zarata egiten muen baltotzen deklarga
jartzen muen. Uonturatu mintzen, lapurtxo bat mintzela.
Egun batean bidaiatzen bat egitera joan ziren eta bat
egun geratu mintzen baharrik janari eta urilgabe.
Etxe hastan gertatzen ziren istripu gustien erudun
bihurtu mintzen. Ume txikienak, baten loreontzi bat
apurtu zuten eta niri bata eidan erria, orduan aitak,
Ualambrea maximora igo zuten, egia esan, aitak ez
zuten markotarik nahi, eta inoiz ez zen isan maitelorea
nirekin. Sentitu muen mina, itzela zen! Beste batean,
autoren atollo aldean lotu eta lorrilla joan behar
mintzen, erori eta arrastalla eramane zidaten, zolla
apurtu zenerarte. Orduan jaustigilu batetik balite
besala ieten mintzen, nire herurtxeekin lurretan baten
jauzi mintzenerarte.

Esaterall hor utai mindutela, bihotz onello gizon
batell aurkitu minduenerate!

Dere lotxean sartu eta erailkuntza handi eta moderno-
batera eramán mindum. Animalial suden lelu gustietatill
bata medikual ere. Gela batera eramán eta mire gorputz
mindua artertsen hasi besain laister, hau esan zuen batell:
-Berogeta hamar zauri baino gehiago ditu gixsoak!!!

Han pasatu muen mire bisitako beste alditxo bat,
gaur dudán familia agertu zenerate.

Hasieran beldur mintzen, baina zorian laister
konturatu mintzen, bihotz onelloak zirela.

Darorian, beste txalurrarekin jolaster hasi eta mire
etsen mengela sentitu muen.

Oraín dela gutxi txalurrumeak jaio dira, ea zorientzual
diren!!!

Eta zuel, ondo tratatsen dituzue animalial?

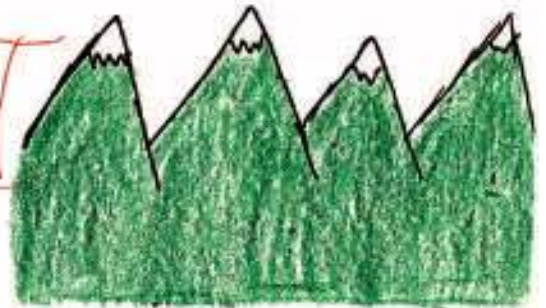
L.H. 5. maila

Beñat Zobaran Diez

"Kirol egitea gustatzen zait"

«**Everest**»

EVEREST

Bazter behin, herri txiki batzuen mendietan ibiltzen zireen talde bat. Hasieran, taldearenkin Euskal Herriko mendiak igotzen zituzten, den-denak, baina baina. Gero Pirineoak eta araitu zituzten Pirineoak Alpeetara joan ziren, gero eta handiagoak igotzeko asmoz. Azkenean batera bururatu zirela Himalaiako Serrara joaten, Everestara, hain zuzen. Denak animatu ziren. Orduan Everestara joateko baimen berezi bat lortu behar zuten: Nepaleko gobernuari eskatu behar zaien.

Hasiarau botu zuten kartabat Everestera igo nahi zu-
telau bainu bi hilabete beranduago etorri zitzaieun
beste bat haiei, eta hau jartzen zuen:

“Ez!!! Ezin da igon inor Everestera eta Himalaiko moun-
di bakar batera ere ez!!! Orain dela hilabete bat 44
inbestigatzaile ibili zireun mendi-tatik ikertzen eta behak

PLAST!!! horrenbeste pisurakin dena jausi zen, elurra, harriak...
eta 44 ikertariak hil egin zireun.

Denak geratu zireun izututa, bainu hurrungo urtean, berriro
ere botu zuten kartabat eta dena konponduta zegoen
jahifeko eta baietz erantzun zireun bainu ez zireun utziho,
Oraindik arriskutsua zelako; bainu gure lagun taldeak konben-
tziitu zueun Nepalko gobernuan hau esanez: “Euren inguru ko mend-
guztia igota zireutela eta goren igon zuten Alpeetako Mont
Blanc, 4810 m-koa izan zela.”

Hilabete bat geroago Nepalktik erantzunau etorri zueun:

“Baietzkoa zueun.”

Denek egin zuten horrelako “Iuju” bat. Gero jarraitu zuten
irakurtzen eta hauxe zihoeun:

"Baina baldintza batekin, gure laguntzaile batekin igo behar
duzu. Bertoko sherpa batekin hain zuzen ere!"

Hori berdin zitzaien eta hau jaan zireu munduko mendirik garaien
igotza. Dena prestatu eta hasi zuten abiatu zireu.

Lehen 1000 metrak igotzen hasi zirenean nekhatuta zuden eta hotzakekin.

Baina aurrera jarraitu zuten, laguntzailean gidari bat bezala zuten eta
aurteki joaten zuten. 3.000 m-tara laguntzaileak estropean egin zuten
eta amildegitik behara jausi zuten. Dena jarraitu zuten gorantz

baina laister galdu egin zireu; baina gaitzeari bururatu zitezaien

durtean S.O.S. jartzen eta horrela
elicoptero batek behar bezala ikusiko
zireu eta beraien salbatzailea
etorri.

Eta hala izan zuten, eta izoztuta
aurkitu zituzten.

Etxera bueltatu eta ez zireu

inoiz ere gehiago Himalaiaren hurbildu bertan pasatutako
beldurragatik.

Iraia Aranbarri Musatadi

"Igeri egitea gustatzen zait eta irakurtzea ere bai"

«Filipinaseko uholdea»

FILIPINASEKO UHOLDEA

Bazen-behin Enara izeneko neskatu bat, Enarak 12 urte zituen, ile horia zuen eta begi beltzak. Neskatua oso zintzoa zen eta lagun asko zituen. Bere zaletasuna kirola egitea zen. Baina gailian ez zen balarra, neba bat ere bazuen Ander izenekoa baina jaio berria zen. Enara amarekin, aitarekin, amarekin eta Aitarekin bizi zen. Familia kostalde ondoan herri batean bizi ziren. Filipinaseko uharterean, etxolatuon bizi ziren.

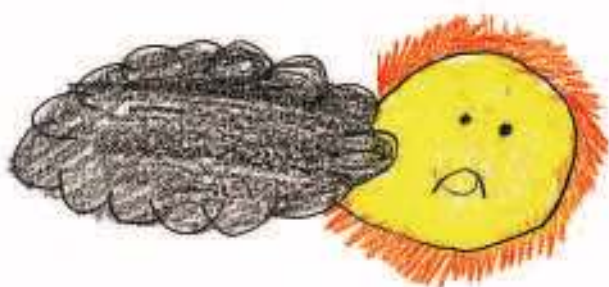
Baina egun batean gauza harrigarri eta beldurgarri bat gertatu zen. Orain Enarak kontatuko dizue istorio hau. Uaiixo, ni Enara naiz kontatu dizue Iraiah ezta? Beno hau da nire istorioa.

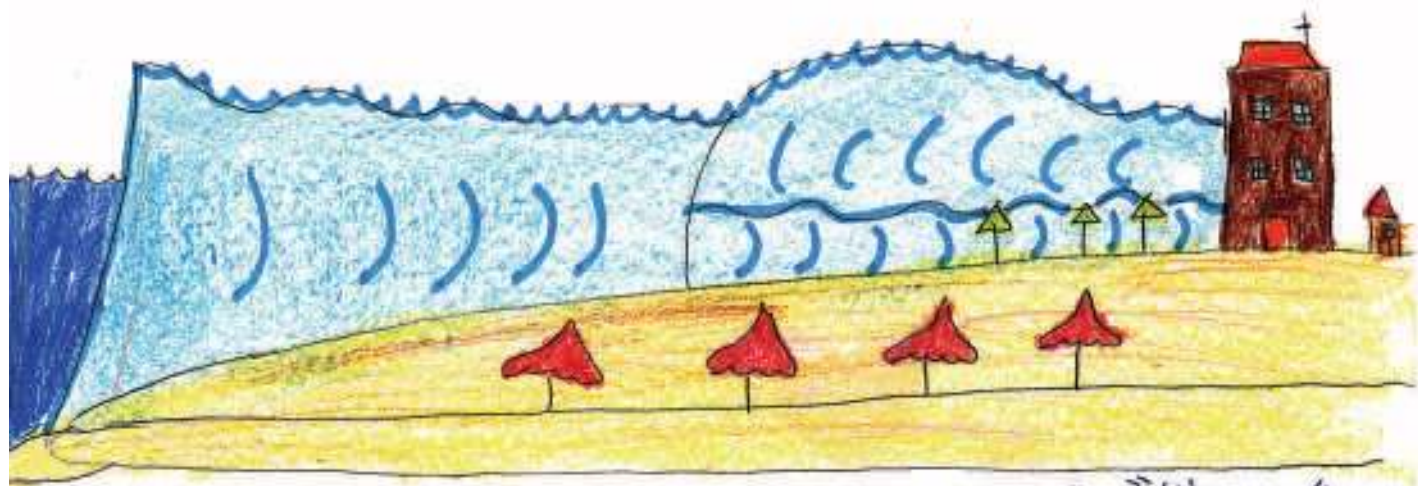
Egun zoragarri eta berotsu batean Filipinasetik hondartzan geunden, familia guztia. Gainera jende mordoak zegoen egun pasa. Han zegoen familia bat oso aberatsa zen eta oso artoa ere. Familia horrek lau haur zituen, handiena 14 urtekoa eta txikiena 2 urtekoa zen. Guk Filipinasen familia bakoitzari izena jartzen diogu, eta bereiki familia aberatsa eta artoa "Warson" familia zen, bereiki ere hondartzan zeuden. Goizean eguraldi zoragarria egiten zen

Baina eguerdi bueltan, laino beltz-beltzak irten ziren, eta denok gure autoa hartu eta kostaldetik etxotara joan ginen. Denak "Warson" gamilia izan ezik.

Bost minutu igaro ondoren izugarritzko uholdea azaldu zen eta "Warson" gamilia harrapatu zuen.

Uholdeak kostalde guztia hautsi zuen eta "Warson" gamilia ere, bueno bat izan ezik txikiena bi urteko konortea galdu zuen. Gurutzte gorrikoak ingormatu zigun, eta ba ahal dakizue zertan egon zen?

Amelsetan egon zen, eta hau amestu zuen:

Hawai uharteran zegoela lagunekin eta hainbat eluintza egin zituztela. Surr Wind surr, bela hainbat! Eta gainera bost izarreko hotel batean zegoela spa batean eta gamean diskotekara! Ba ondo jarri zenean ametsa amaitu egin zen.

Gero Gurutze gorrikoek emalume zintzo batengana eramán zuten. Istoria triste eta beldurgarri hau emalumeak kontatu zigun eta orain dela lau urte gertatu zen.

Haurra orain poz-positu bizi da!

Egilea: Arria

Iera Larrinaga Vergel

"Kirol zalea naiz, saskibaloira jolastea gustatzen zait"

«Denboran zehar»

DENBORAN ZEHAR

Bartziren behin 10 urteko biki xelebra bi, Saioa eta Alain. Nahiko bihurtuak eta induriak ziren, eskolan beti zeuden andereño eta maisuei gureak galdetzen. Euren aita eta ama zientzialariak ziren eta denboran zehar bidaiatzeko makina asmatu zuten.

Biki bihurtuak ikusmin handia zutenak, ibilgailu magikoan sartu ziren gurusoetara ezarri gabe. Saioa zenbakiak irudikatuzeko arkatz berri batekin zebiltzala Alainek bat-batean garri bat eman zion eta bat-batean makina martxoan jarri zen.

Bost minutu ondoren atea ireki zen eta han zeuden, Ereñozarrek San Miguel mendian Santimamiñeko Kobazulo aurrean. Makinak animalien larruzko jantziak erkeini zizkien eta bikiak ere zuten ezker ulertzen. Baina hainbat gizon, emakume eta haurrak horrela jantzita zundla ikustean historiaren aurreraino bidaiatu zutela konturatu ziren. Aintzinako familia horiek irudi zoragarriak marmaritzen zituen Kobazulo horretan.

Bikiak liruakuta zender hori gertatzen zehonekin baina inguru hontan sekulako hotza zegoen eta bizitza oso gogorra zela konturatu ziren. Makinara sartu eta Saiiak 2500 urte K.a. irudikatu bezain laster ibilgailua beste bidaiari bat egin zuten. Atea ireki eta hainbat gizon ikusi zituzten sekulako harririk nonbaitera eramaten. Denbora makina gairean igo eta milaka pertsona piramide erraldoi bat egiten zendela ikusi zuten.

Euren gurasoekin Egiptora bidaiari eginda zuten, Keops-eko piramidearen aurrean zendela konturatu ziren. Zoragonia zen bentan. Baina hango bera eta lan egiteko baldintzak oso-oso gogorak ziren eta euren ibilgailua bueltatu ziren.

Orainean Alairek 1492. urtea idatzi zuten eta Saiiak eman zion botai gorriari. Segurdu batean Cristobal Colonekin Amerikako irila batera heltzen ari ziren. Lekua Zoragonia zen, naturaz beterik zegoen eta hango jendea pozik bizi zen. Baina bikiak aurkikuntzaren hurrengo urteetan zer gertatu zen ondo zekiten, andreañak gelan azaldu zuelako.

Sugrimentu arko ikusiko zutela zekitenera,
makinara igo ziren eta gaur egunera bueltatzea
erabaki zuten. Baina Alain zenbaki z errota egin
zen eta 2115 urtea jarri zuten. Gertikan zenden,
itsasoko uraz inguratutik eta berro handiarekin.
Ez zen ba hori itzango maisuak araldu zien
berotze globalaren ondorioa?

Orain bai, 2015ean zenden eta etxera heldu ziren.
Gurasoak oso pozik zenden hotek ikusitakoan,
baina sustoa eta gero itzelerako errota egin
zieten. Bere gelan zegoen hurrengo egunean
historiako azterketa Konturatu zen saia, baina
oso berandu zen ikosten hasteko.

Es kobra heldu berain laster azterketa hosi
zen eta bidaiari ikusitako gurea idatzi behar
zutela konturatu ziren. Ze ondo!-esan zuten.
Azterketa bikain egingo zuten. Baina azkerako
galdere hau zen:

- Zuk historiako zein gorai nahiko duzu bizitzeko?

Biek erantzun zuten berdin:

Gure gorria gustakoa dugu, lehen baino hobeto
bizi garela. Baina horrela jarraitu nahi badugu
gure mundua hobeto zaindu behar dugu.

Daniel Mendoza Dorado

"Lagunekin jolastea eta irakurtzea dut gustuko"

«Martinen abentura»

Martinen abentura.

Martinek hamarika urte zituen, Ite beltza zuen eta sezen berria zuela. Herriaren oso eraguna zen, mutil oso-oso onak zela. Herriko maguriei erakertak etxean eramanen laguntzen zien eta herri txiki bidera guretatzen laguntzen zien.

Egun batean, beste herri batera joan behar izan zuen bitartean, bere aitak lana zerkitu zuen. Martini sezenaren ideia berriak gustatu, bere herriko lagun eta aitaren-arenaren guretik guretik baldur zela.

Martin, bere etxe bereira heldu zenean etxearen onkatean herri zen, gurea berekita zenean zenean jakiteko. Oso etxe polita eta handia izanitu zuten.

Beraz, Martin oso ospetuta zegoenez, berek zela zela joan zen. Harria batean zela herri bat zegoela konturatu zen eta batara kurabildu zela eta... Ate bat ireki zen!

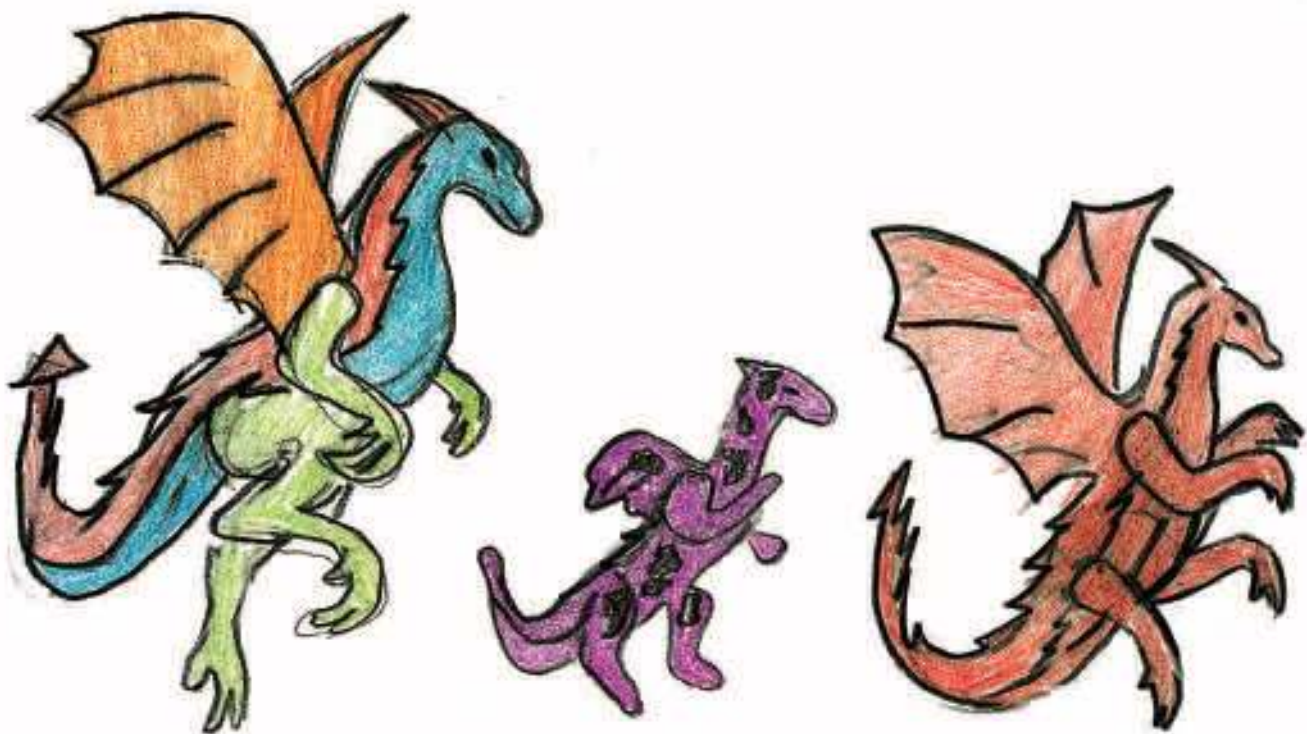
Sotara zen. Bertan ardian, mahai bat zegaren. Mahai-
zen gairaren liburu handi bat zegaren.

Pratirak liburua iraki zuen eta liburutik auzi
diridizatu bat izan zen. Pratirak ura batzuz begiak
itxi zituen. Iraki zituaren aldetara begiratu eta
... haa! Nam maza? - galdatu zuen. Bata leku bate-
zen zegara kartzuratu zen.

Zerua begiratu eta iratka bat ikusi zuen bertan,
dragoi bat gairaren. Dragoiari begira zegara bata
irakka bat paratu zen bere albatik eta hau galdetu
zian:

- Be al dakizu nora gauden?
- Alaki! Fantasiakoa hirien gauda, zerrak egi
bitartean diren lekuan. - Ezer baino ziren Pratirak.

Irakak, Pratiri, bere etxera galdatu zian.
Pratiri iratxeraren etxera heldu eta hiru dragoi ikusi
zitu, bat orra handia eta bata biak, txikiak.

Dragoni bat, esse regia zere eta besta, aldiz
ez bain ezkerre. Aske eskalagindu ezere ere, ezin
zuen sula akatik beste. Prastinek, zerean edo halan,
lagundu nahi zion dragoi txikiare. Hainbeste oha-
lagin eragin ezkerrean, beste zuen dragoiarean ezkerre
beste.

Prastinek, medidik aurera, dragoitarari Sheep
izerean elizan zuen. Lekerage, Sharpeh, marta beltzak
ziren eta argala zen. Geroago, izugarrizake dragoin
bikuetu zen.

Shorep eta Prastin ezkerrekin begira ibiltzen
ziren bodeien ezkerrean baina ezkerrean bestean, segi
elidiatu bat ikusi zuen zerean. Argi horrek, bere
otzera bueltatzen ezkerrean ezkerrean zion. Prastinek,
ez zekien esse segi zer ezkerrean karte. Askeren, bere
aitoren ezkerrean janta ezkerrean zion, baina ezkerrean
ezkerrean zion zula liburu magikoa.

Maule Donoso Bilbao

"Animaliak zaintzea gustatzen zait"

«**Domina bat**»

DOMINA BAT

Gernikako arbolaren ondoan
egun eguzkitan batean...

- Au! au! au! tra... Au! Kaixo Mari Megulari!!
Spot Gernikako arbolako txakur gaiztaria ren.
Zuri-Beltza eta Koilare beltza eta berdea ren.
- Kaixo Spot! Zu betiko moduan
saltoka eta juenkatka!
- Horixe da mire lama!
"Tok, tok!" Maik atea jo ren.
- Bada moner etean? - esan ren - Kaixo?!
- Kaixo Mari! - esan ren Gurik - Ba al duzu gutunik?
- Bai, "Guten Urgentea" daukat!
- Ongi. Ea ba... Gurik gutuna irakurri ren:

MEXICO, D. F.

Kaixo Guri, M.E.F gara, Mexikoko Ekino Fiestara eta zu eta Spot misia batean gundatuta gaudete. Gaur ostirala da, eta, biharamunean Mexikora jatezte.

Adierazinez:
Gusana Marciano zure Mexikoko anisia

URGENTE

Gusi guransa abisira isitxi genean aragatak esan gion:

- Gusi Guransa al para? - Galdetu gien - Eg da hau gure abisira!
- Zein da ba? - Galdetu gien
- Horixe da - esan gien - abisiri horixe!

Abisiri ikhia, 3 pertsonakoa eta uweyko hegekin gien. Zortzi ordu eta gero, Mexikora isitxi giren eta bere anaia, Gusano Mariano hantxe jessen:

Berba egun eta gero, Gusiari plan gortia kontatu gion:

- Ongi, hiru ordu egongo gara lurpean eta lurrazpiko esmeralda aurkitu behar dugun! - jarraitu gien - bitartean jango gara lurraren sustraitara.

Sartu genean, Sprot bereziki jian gien eta konderdalk esan juskoten, Baina aurkitu puterea gure trasa gortatu gien.

Konexio galdur gen!!!

- Nolan irteera gara?!?!?

Gusik eg zehien gzer egin:
 Spatek eg zehien gzer egin baina ezan gzer;
 - Badakit luera Alerako dut arlozgerazarte.
 Luera atara guterean Kontakatu gzer
 - Gusi!?! Eskabadoratik alerako gaitut!
 Aterak guterean esperalda Museoren ezan
 guten eta proiektu bizi ipu gzer hurrengor abertu-
 zararte.

Hiru aste gerozp Demira bat uteri gzer
 wozepka, esperalda alerakoz gaitut.
 Gusik eta spatek ekutza eta egin guten.
 Ez al duzue nst?

GUSI
 GUSANO
 2010-2221

HAZTEINGORRE!

Alex Barrena Garay

"Kirola gustatzen zait"

«Harrizko hiria»

Harrizko hiria

Egun hartan esnatu mintzenen ez nauden eskolara joateko gogorik, baina egutegia begiratu nuen eta:

- Gaur da eguna, ikastolaren txangoan goaz!
- Zistu bisian jontxi eta segidan atetik airten mintzen. Baina ikastola aurrean nongoenon konturatu mintzen:

- Motela ahartu zait!

Korrikon atara bueltatu eta motela prestatu nuen. Ikastolara bueltatu eta bertan zuden denak. Anderenok ni hiltzen ilusi eta martxan jarri ginen. Ez ziren 10 minutu ere pasatu eta anderenari galdetu nien:

- Eta norantza goaz ba?
- Zor? Jakingo beharke zenuke!
- Bai baina ahartu egin zait.

- Bero esango dirut. Harrizko hiria goaz.

- Zor? Hiri hori inork ere ez jakina nork, zehar eta zergatik sortu zen?

- Bai, horixe bera.
- Zor! Hiri hori hemendik 3 orduko badoa.
- Abiatu nuen uruntxo dagoela!
- Bai. (beldurtuta).

Anderenarekin harrizketa hori eduki eta gero, Julenengana hurbildu mintzen berarekin egoteko ibilaldi gurtian zehar. 5 minutu igaratu galdetu zidan:

- Er daukara kuriozitatea hiri horri buruz gehiago jakiteko?

- Egia esan, bai.

- Orduak perfektok! Anderenok ere dit: jan ostean libre geratuko gara. Nahi badugu hain gertu ahaz gura nahi beste. Irizlarerago, ezten dute leku horietan modurikoa bat dagoela. Heltu ginenean denok harrituta geratu ginen. Esten zutenen egia zen: hiri hori beste hirien modukoa zen baina horretan ezinikoa. Gait gurtia eman genuen bertan eta gaur bat esango dicit: nire bizitza gurtia ez nuen gaur hain ederrak izan!

Bekin eguerdia eman zutenen andarenok harrituta hiri zen.

- Orain jakiteko ordua da. Hemen dute aurrera ni ez nago zuen karga, nahi baduzue nirekin bueltatu zaitzazkete eta bidan jan barakia. Urtatu?

- BAI!! (denok batera).

- Barakia ostean Julian nire ondora hurbildu zen eta hain esan zidan:

- Orain, goazen, Amestaria eta Jon ere gurekin dator!

- Bai, goazen!

Hori gurtia begiratzen hiri ginen baina ezertok ere ez. Orduak eman genituen zerbat bilatzen eta arduraren iluntzen ari zela Amestariale eta oho orero bat aurkitu zuen. Egurrez Eginikoa!

Kaurde batu ginen eta aurrera eta sartzen erabaki genuen. Denok belduruz dardarka gendean Jonak eta gizon zahar bat aurkitu genuen oho batuan etzanda eta nire harrituta gabete nion:

- Aitona, ongi al zauden?

Hori esan eta segidan hurrelde hurrelde deabru bat irten zen. nire atzetik eta orri zen eta heldu egira zidan! Ahoa zabaldu zuen irensteko.

- Hortu erpata!

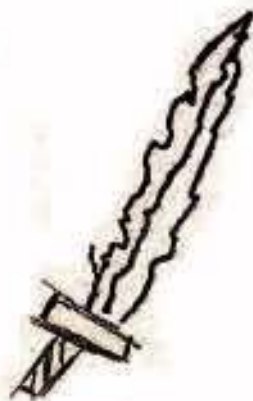
Julean ahote zen, harriskoa espato bat bota zidan eta nire hotsa eta deabruaren ahotea zuten nuen. Deabrua hil eta hiritia normalean bihurtzen hasi zen, gu ordea harriztuta, gertatu zenaren inguruko erinik. Best bat minutu igarota gizon zahararen gondekainarekin bat iristen ari zela ikusi genuen, bera gara hurbildu da hiritan hasi zen:

- Eskerririk gabe, zuei esker gura hiria berriro normalean bihurtzea da.
 - Bai baina zer gertatzen zen?
 - Gure harriskoa alkatatek agindu bat bota zigan. Harrizketarekin egitea balerarik baina ez gendekin hori egitea paktua zenik, balerarik nire nahian. Horregatik ez nuen egin. Baina beste gurekin egin zuten. Ondorioz deabruak hiritia mardurikatu zuen harrizkoa bihurtuz. Zuek deabrua hil duzue eta hiritia arki dago. Eskerririk osteko!
- Hori ostean ~~du~~ ostean hiritia bueltatu gizon gertatu zitzaiguna ez dago mardurik gorder.

5 aste geroago

Egun hura igandea zen eta arromakua salera bajatu nintzenean nire aita abdikaria irakurten zegoen. Nire abdikaria begiratu eta hurre irakurri nuen. "Lehen harriskoa hiritia zegoen lekuan orain hiritia normal bat dago!" Barreaka hasi nintzen eta nire aitak galdetu zidan

- Zer gertatzen da?
- Erantz ez or. Jajajajajajajaj!

Naroa Sen Musatadi Larruzea

"Saskibaloira jolastea asko gustatzen zait"

«Ametsa ala egia»

Ametsa Ala Egia

Bazen behin neska bat Leire deitzen zena eta 11 urte zituen. Egun batean parkean lagunekin egon zenean futboleko baloi batek buruan jo zion eta zorabiatu egin zen. Leirek, zorabiatuta zegoenean, amets bat eduki zuen. Ametsean hau agertzen zen: bera parkean zegoela eta estralurtar batzuek bera harrapatu eta planeta ezegun batera eramán zuten espazioko ontzi biribil batean. Ontzi honen barruan milaka argi eta botoi zeuden, kolore eta forma guztietakoak. Bidai labur bat egin ondoren, lehio batetik ikusi zuen nola heltzerakoan, planeta ezegunean zulo baten tapa ireki zela eta ontzia bertatik sartu zela.

Han ikusi zuena harrigarria iruditu zitzaion, bertan hiri zoragarri bat baitzegoen. Etxe itzelak, bakoitzak mila piso baino gehiago, lehietatik

Kolore desberdineko urgiak iritsten ziren, ez zen ikusten bertako jendea, eta ez zen zaratarik ere entzuten.

Bapatean, espaziontzia etxe baten gelditu zen. Atea ireki zen eta irten zenean bere aurrean pertsonaia oso berezi bat aurkitu zuen.

Ez da erreza tipa hura deskribatzea. Gutxi gorabehera bi metro zuzkan. Ez zuen ez eskurik, ez besurik. Ezta hankarik ere.

Gorputza buru baten formakoa zuen, aurrean bi begi zituen eta atzean beste bi. Ez zuen belarririk, ezta sudurrik ere.

Ez zuen arroparik erabiltzen eta bere azalaren kolorea horia zen.

Ematen zuen airean flotatzen zegoela, eta bere mugimenduak oso azkarrak ziren. Tipa hau Leirekin hizketan hasi zen eta Leirek dena ulertzen zion nahiz eta barbarik ez egin. "Telepatiaz" komunikatzen ziren. Leire laster konturatu zen morroi handi bati zekiela lurrekoki buruz.

Estralurtarrak, bere izena esan zion Leireri baina zaila zenez errepikatzeke ET izena jarri zion Leirek.

ET-ek Leireri bere alaba aurkeztu zion eta biak bakarrik geratu zirenean lagunak egin ziren. Denbora asko elkarrekin pasatu zuten eta gauza asko kontatu ziren. Leirek eguzkitako betavurrekoak eman zizkion eta lagunak harri baten anizkerakoa eman zion. Harria oso bitxia eta gorria zen.

Bapatean Leirek ahots ezagun batek entzuten hasi zen eta esnatu zenean bere lagunaren aurpegiak ikusi zituen. Denak zenden arduraturik, baina Leire guztiz kontra, oso pozik, zeren ametsa oso polita eduki zuen. Etxera joan zenean eta giltzak ateratzerakoan poltsikoan harri bitxia aurkitu zuen. Eta azkenean Leire dudatan jarri zen ea ametsa egia ala gezurra izan ote zen!

Naroa Musatadi

Oihane Lopez Bilbao

"Niri marraztea eta dantza egitea gustatzen zait"

«Xokoaren izena»

XOKOAREN IZENA

Bazen behin xokoa izeneko neskatila bat. 11 urte zituen eta San Fidel ikastolan ikasten zuen. Xokoa neska zintzoa, lasaia eta irribarretsoa zen.

Xokoa 6A taldean zegoen eta ikasturte hartan irakasle berria izan zuten. Ikasleen zerrenda pasatzerakoan, txarto ahoskatzen zuen bere izena eta horregatik gelakideak burula egiten hasi zitzazkion irakasleak bere izena aipatzen zuen bakoitzean.

Behin, negarrez zebilela jolaslekian, neskatila bat hurbildu zen bereganara. Simen zuen izena eta alboko gelako ikaslea zen.

- Zergatik zaude negarrez? - galdetu zion.
- Nire gelakoek burula egiten didatelako - erantzun zion Xokoak.

Egun batzuk pasa ondoren, lagun minak egin ziren eta beti elkarrekin egiten ziren. Behin, plan bat asmatu zuten Xokoaren gelakideak inoriatzeko. Simenek pentsatu zuen burula egiten zirela bakoitzean koldar hutsak zirela esango zela Xokoak, denak baten aurka aritzen zirelako. Baina hobeto pentsatu eta gero, Xokoak esan zion Simeneri plan hura txarra zela, berari ez zikhaizlako gustatzen inori burula egitea eta min ematea. Gelakideei ez burulatzeko eta bere izenarengatik barrierik ez egiteko eratea pentsatu zuten. Baina laster konturatu ziren horrek ere ez zuela arazoa konponduko besteak oso gaiztoak zirelako.

- Esaiozu tutoreari gelakoek burula egiten auzutela - esan zion orduan Simenek.
- Ez naitz ausartzen - erantzun zuen Xokoak.

- Zergatik ez? - Galdetu zuen Simenek.

- Gero bronka bota edo zigortzen babitu, kalean itxaron eta jo egingo nauten beldur naizelako.

- Beharbada arrazoiak ouzu. Hain diren gaiztoak! - esan zuen Simenek.

Egun batean gelakideak berengana hurbildu eta berak ezar esan barik "Patito geo" hasi zuen deitzen. Hain minutu egon zenez, bere amari kontatu zion guztia. Orduan bere amak bestein burlei ez egiteko kasurik esan zion. Bere bihotzak eta sentimenduak esalen ziolena kontuan hartzeko aholkatu zion, bazekielako bere alaba bihotz onekoa zela. Hurrengo egunean jolasburduan Simenerekin elkartu zenean, amarekin zandako elkarrizketa kontatu zion.

- Eta zer egitea pentsatu duzu orain? - galdetu zion Simenek.

- Uste dut amak arrazoiak duela. Gurasoek jarri zidaten izena, beraien zat xokoa izena polita zelako. Zergatik kezkatu gelakoek nire izena dela eta jarri egiten badidate ere? Niri gustatzen zaiz eta kito-erantzun zion xokoak.

Hurrengo egunetan ere Klasean zegoenean buru egiten jarraitzen zioten. Baina Xokoa jadanik ez zen haserretzen eta gainera ez zirkulatu inporta bidurien. Zoster konturatu zen amak emandako aholkua jarraituz hobeto sentitzen zela.

Klaseak amaitzen ziren bakaitzean Simenerekin elkarhen zen eta gustura egiten ziren biak batera.

Denbora pasatu ahala gelakideak konturatu ziren Xokoa aldatuta zegoela, nahiz eta euren buru egiten ez zela jaramonik egiten. Oduan ohartu ziren portara txarra izan zutela Xokoaekin eta berak ez zutela merezi horrela tratatzerik. Gertatutakoaren ondorioz euren portara zatsatuta sentitu ziren eta konturatu ziren asko zutela Xokoaengandik ikasteko.

- Xokoa, partatu mesedez denbora guzti honetan zuri buru egiten aritzeagaitik. Umemoko moduan partatu izan gasa, baina orain zurekin adiskidetzera nahi genuke-esan zion gelakide batek taide osaren izenean.

- Uste dut denok ikasi dugula zerbait kontu honekin. Partatuta zaudete-erantzun zion Xokoa.

Aurrerantzean Xokoa eta Simene ez ziren bakarrik egiten, denak elkarhen ziren jolasteko.

Xokoa

Simene

Lagunak

Gorka Arrola Zubiaga

“Niri gustatzen zaizkidan gauzak dira futbolera jolastea, lagunekin irten eta nire txakurrarekin jolastea”

«Udarik onena»

Peru hamar urteko mutiltxo bat zen, Madrid-en bizi zen. Egunero eskolatik irten eta lanak egin ondoren bere makintxoekin jolasten zuen (Play station 4). Bere gurasoak arduraturik zeuden lagunik ez zutelako. Udako oporrak heldu zirenean bere aitak eta amak aitona-amonen etxera eramatea erabaki zuten beraien lana zutelako. Peruren aitona eta amona Gorbeia mendian bizi ziren, Peruk ez zuen nahi Gorbeia joan, bertan aspertu egiten zelako.

Gorbeia mendira heldu zenean Peru triste zegoen eta egun bitan ez zen etxetik irten. Egunak igaro ondoren hasi zen bere aitona Jose eta amona Josefinaarekin baserriko lanak egiten; ardiari jaten eman, arrautzak etxera eramanean, lorei ura bota eta abar. Egun batean Mikel ezagutu zuen, 11 urteko mutiltxo bat zen eta Peru bezala aitona-amonekin

uda pasatzen zegoen. Amora biak lagunak ziren eta arratsaldero gelditzen ziren kafetxo bat hartu eta briskara jolasteko. Peru eta Mikel lagunak egin ziren eta ohetik jaiki ondoren elkartzen ziren jolasteko.

Egun batean jolasten zedela tximeleta pila bat igaro zen beraien ondotik. Tximeleten atzean zihozela basoan azeri zauri bataurkitu zuten. Azeriari beraien bokadilloa eman zioten eta zauria ur garbiarekin garbitu eta zapi batekin estali zioten.

Hurrengo egunean azeriarengana joan zirenean konturatu ziren azeriak bi kume zituela eta denentzako janaria eramán zuten.

Hurrengo asterako azeria osatuta zegoen eta mutitxoan lagun handia egin zen.

Uda amaitu eta berriro Madrid-era joan zenean bere ikastolan Mikel ere zegoen eta Mikeli ezker lagun gehiago egin zituen. Orduetik aurrera uda guztiak Gorbeia mendian pasatzen zituen

GERNIKA-LUMOKO UDALA

Hezkuntza Saila
Euskera Zerbitzua

KULTURA SAILA (HPS)

